

Predmet C-556/23

Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda

Datum podnošenja:

4. rujna 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Symvoulio tis Epikrateias (Državno vijeće, Grčka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

2. kolovoza 2023.

Tužitelj:

Zougla AE

Tuženik:

Ethniko Symvoulio Radiotileorasis (ESR)

Predmet glavnog postupka

Zahtjev za poništenje odluke br. 99/2021 koju je donio Ethniko Symvoulio Radiotileorasis (Nacionalno vijeće za radio i televiziju, u dalnjem tekstu: ESR) i kojom je društvu tužitelju izrečena prekršajna sankcija u iznosu od 80 000 eura zbog emitiranja audiovizualnih sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu i u iznosu od 40 000 eura zbog povrede obveze poštovanja ljudskog dostojanstva i osobnosti, kao i svake druge radnje ili propuštanja upravnog tijela.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Zahtjev za prethodnu odluku upućen u skladu s člankom 267. UFEU-a odnosi se na tumačenje odredbi Direktive 2010/13 o audiovizualnim medijskim uslugama, kako je izmijenjena Direktivom 2018/1808, u vezi s člancima 1., 20., 21. i 49. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

Prethodna pitanja

1. Jesu li ciljevima Direktive 2010/13/EU, kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/1808, i stoga područjem primjene Direktive obuhvaćeni (a) jamstvo poštovanja i zaštite dostojanstva i vrijednosti osobe i (b) sprečavanje da pružatelji televizijskih usluga emitiraju sadržaje koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu, a osobito sadržaje koji imaju obilježja sadržaja koji su se emitirali u slučaju društva tužitelja?
2. Pod pretpostavkom da su (a) obveza poštovanja i zaštite dostojanstva i vrijednosti osobe i/ili (b) zabrana emitiranja sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu, a osobito sadržaja koji imaju obilježja spornog emitiranja, obuhvaćene područjem primjene Direktive: protivi li se članku 4. stavku 1. Direktive, u vezi s načelom jednakog postupanja utvrđenim člancima 20. i 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, nacionalna odredba na temelju koje se navedene obvezu nalaže svim pružateljima televizijskih usluga osim onima koji emitiraju televizijske sadržaje samo putem interneta?
3. U slučaju potvrđnog odgovora na prva dva pitanja: treba li nacionalno regulatorno tijelo, kako bi osiguralo koristan učinak Direktive, primijeniti pravila nacionalnog prava kojima se predmetne obvezu bez razlike nalaže u svim pružateljima televizijskih usluga iako se nacionalnim pravom predviđaju obvezu i s njima povezane sankcije za sve druge pružatelje televizijskih usluga, ali ne i za one koji emitiraju svoje sadržaje isključivo putem interneta, ili izricanje prekršajnih sankcija zbog toga što su televizijskim emitiranjem putem interneta povrijedene navedene obvezu, na temelju širokog tumačenja ili primjene po analogiji nacionalnih pravnih pravila koja se odnose na druge televizijske usluge, nije u skladu s načelom *nullum crimen, nulla poena sine lege certa* utvrđenim člankom 49. stavkom 1. prvom rečenicom Povelje Europske unije o temeljnim pravima u vezi s načelom pravne sigurnosti?
4. U slučaju niječnog odgovora na prvo prethodno pitanje te ako se smatra da (a) obveza poštovanja i zaštite dostojanstva i vrijednosti osobe i/ili (b) zabrana emitiranja sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu (a osobito sadržaja poput onih koji su se emitirali u predmetnom slučaju) nisu obuhvaćene područjem primjene Direktive u smislu članka 4. stavka 1. u slučaju kad se zakonodavstvom države članice te obvezu, pod prijetnjom prekršajnih sankcija, nalaže pružateljima televizijskih usluga putem mreža koje se koriste za zemaljsko, satelitsko ili širokopojasno radiodifuzijsko emitiranje, ali ono ne sadržava istovjetna pravna pravila za pružatelje televizijskih usluga putem interneta: treba li članak 2. stavak 1. Direktive 2010/13, u verziji koja je trenutačno na snazi, tumačiti na način da je nadležno nacionalno tijelo, na temelju načela jednakog postupanja, dužno razmotriti mogućnost izricanja prekršajnih sankcija za povredu tih pravnih pravila i kad je riječ o emitiranju televizijskih emisija putem interneta?
5. U slučaju potvrđnog odgovora na četvrto pitanje: je li obveza nacionalnog regulatornog tijela, na temelju navedenog i na temelju tumačenja nacionalnog

prava u skladu s pravom Unije, a osobito u skladu s navedenim odredbama Direktive, da na sve televizijske usluge, neovisno o načinu njihova emitiranja, bez razlike primjeni pravila nacionalnog prava kojima se nalažu takve obveze u skladu s načelom *nullum crimen, nulla poena sine lege certa* i načelom pravne sigurnosti, s obzirom na to da se te obveze, predviđene nacionalnim pravom za sve druge pružatelje televizijskih usluga ne primjenjuju na internetsku televiziju?

Relevantno pravo Unije

Povelja Europske unije o temeljnim pravima (u dalnjem tekstu: Povelja): članci 1., 20., 21. i 49.

Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) (SL 2010., L 95, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 6., svezak 7., str. 160.), kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/1808 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. kojom je izmijenjena Direktiva 2010/13 s obzirom na promijenjene uvjete na tržištu (SL 2018., L 303, str. 69.): uvodne izjave 10., 16., 34., 102. do 104. te članci 1., 2., 4., 6., 28. i 30.

Relevantne odredbe nacionalnog prava

Grčki Ustav: članci 14. (sloboda izražavanja, a osobito zaštita slobode tiska) i 15. (isključenje televizije iz odredbi kojima se štiti tisk i njezino podvođenje pod izravni nadzor države).

Zakon br. 4779/2021 o prenošenju u nacionalno pravo Direktive 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga, kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/1808 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018., te o drugim odredbama u nadležnosti glavnog tajnika za komunikaciju i informacije (FEK A' 27/20.2.2021): članak 2. stavak 1. (definicije), članak 8. (prenošenje članka 6. Direktive 2010/13), članak 33. (kojim se ESR-u dodjeljuje ovlast nadziranja primjene zakonskih pravnih pravila i izricanja sankcija), članak 36. stavak 1. (sankcije koje ESR treba izreći u slučaju povrede, među ostalim, članka 8. Zakona).

Zakon br. 2328/1995 o uređenju pravnog statusa privatnih televizija i lokalnih radija, regulaciji radiotelevizijskog tržišta i drugim odredbama (FEK A' 159/3-8-1995): članci 1., 3. i 4.

Zakon br. 4173/2013 o uređenju novog grčkog radija, interneta i televizije (FEK A' 169/26-07-2013): članak 3.

Predsjednička uredba br. 77/2003 o etičkom kodeksu za informativne programe te druge informativne i političke emisije (FEK A' 75/28-3-2003): članci 1., 2., 4., 5., 8. i 9.

Zakon br. 2863/2000 o pravilima za Nacionalno vijeće za radio i televiziju te druge institucije i tijela u sektoru radiotelevizijskih usluga (FEK A' 262/29-11-2000): članak 4. stavak 1.

Zakon br. 2644/1998 o pružanju radiotelevizijskih usluga uz naknadu i pripadajućim odredbama (FEK A' 233/13.10.1998): članci 1., 10. i 12.

Zakon br. 3592/2007 o pravilima za koncentracije i dodjelu licencija poduzetnicima u medijskom sektoru i drugim odredbama (FEK A' 161/19-7-2007): članci 1. i 11. te članak 13. stavak 5.

Sažet prikaz činjenica i postupka

- 1 Tužitelj, koji nije klasična televizijska kuća, emitirao je 22. veljače 2021. program na vlastitoj internetskoj stranici u svrhu prijenosa uživo (*live streaming*). Bila je riječ o zapisu emisije jedne radiostanice koja emitira putem internetske stranice. Radijski program emitirala je tužiteljeva internetska stranica u obliku audiovizualnog sadržaja, pri čemu je bio prikazan producent programa dok ga je prezentirao u prostorijama radiopostaje koja je emitirala s pomoću digitalnih tehnologija. Tijekom te emisije voditelj se osvrnuo na kazneni postupak koji je u tijeku protiv trećih osoba zbog pedofilije te je osobno napao određene političke ličnosti, pri čemu ih je imenovao i protiv njih iznio niz klevetničkih i očito uvredljivih komentara. Osim toga, voditelj je naveo da jedan političar, koji se nalazi na vodećem položaju u jednoj instituciji, „svjesno štiti pedofile i pederaste te im daje preporuke za prijem na odgovorne položaje koji im omogućuju da zadovolje svoje bolesne seksualne apetite”, što nije potkrijepio nijednim dokazom. Voditelj je u pogledu tog političara u više navrata iznio jasne insinuacije da se iza njegovih odluka da preporuči pederaste na odgovorne položaje krije nešto više, pri čemu je zapravo naveo da „postoje i naznake specifičnih aspekata” u vezi s tom osobom i da je se „neprestano ucjenjuje”, pri čemu je aludirao na ulogu drugih političara u ilegalnim krugovima pederasta, koje je izričito imenovao. Voditelj je usto iznio insinuacije da postoji izravna veza između napada, koja su djelo nepoznatih osoba, na jednog poznatog novinarskog urednika i onog što je on napisao o navedenom političaru i njegovoj supruzi, što voditelj nije potkrijepio nijednim dokazom.
- 2 Slučaj je upućen ESR-u, među ostalim, na temelju odredbi Direktive 2010/13, kako je izmijenjena Direktivom 2018/1808, i odredbi Zakona br. 4779/2021 kojim su te direktive prenesene u nacionalno pravo. Nakon što je utvrdilo da je riječ o slučaju pružanja audiovizualne usluge u smislu Direktive 2010/13 i Zakona br. 4779/2021, navedeno tijelo smatralo je da obvezu poštovanja ljudskog dostojanstva i osobnosti te zabranu emitiranja sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu, koje se nalaze odredbama nacionalnog prava, treba

primijeniti na „svaki audiovizualni materijal koji se stavlja na raspolaganje javnosti putem internetskih stranica kojima se može slobodno pristupiti i koji na osobe koje ga gledaju može imati iste učinke kao što su oni koje proizvodi sličan materijal koji emitiraju pružatelji tradicionalnih sadržaja” te stoga i na televizijska emitiranja putem interneta, iako se ta emitiranja ne navode izričito u nacionalnim odredbama u tom području. U nastavku je navelo da su se u „predmetnom programu javnosti (i to u velikom dijelu u obliku vijesti i činjenica) emitirale ocjene i stajališta voditelja programa koji uopće nisu potkrijepljeni dokazima te koji su uvredljivi u odnosu na spomenute osobe”, što je dovelo do „izrazitog narušavanja kvalitete emitiranog radijskog programa” te „očite i bezrazložne osobne uvrede za spomenute osobe”. ESR je stoga smatrao da je tužitelj povrijedio obveze koje proizlaze iz članka 1. stavka 1. Zakona br. 2328/1995 te iz članka 2. stavka 1., članka 4., članka 9. stavka 2., članka 5. stavka 1. i članka 8. stavka 1. Predsjedničke uredbe br. 77/2003 i kojima se nalaze poštovanje ljudskog dostojanstva i osobnosti te zabranjuje emitiranje sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu, kao što su sadržaji koji su se emitirali u predmetnom slučaju. S obzirom na navedeno ESR je pobijanim aktom tužitelju izrekao prekršajnu sankciju u iznosu od 80 000 eura zbog emitiranja audiovizualnih sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu i u iznosu od 40 000 eura zbog povrede obveze poštovanja ljudskog dostojanstva i osobnosti.

Sažet prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 3 Zakonom br. 4779/2021 u grčki pravni poredak prenesena je Direktiva 2010/13, kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/1808 (u dalnjem tekstu: Direktiva). U skladu s člankom 33. stavkom 1. Zakona br. 4779/2021 ovlast izricanja sankcija za povrede tog zakona povjerena je ESR-u, koji je neovisno regulatorno tijelo, a sankcije koje izriče propisane su člankom 36. stavkom 1. tog zakona, pri čemu se upućuje na nacionalno zakonodavstvo kojim se utvrđuju posebne sankcije za povrede isključivo nacionalnog zakonodavstva u području radiotelevizije.
- 4 Istodobno u nacionalnom pravnom poretku ostaju na snazi odredbe nacionalnih zakona koji su prethodili navedenim direktivama i koji sadržavaju samostalna obvezujuća pravna pravila i pravna pravila o zabranama kojima se uređuje sadržaj radiotelevizijskih usluga te kojima se ESR-u dodjeljuje ovlast izricanja s time povezanih sankcija. Među tim pravnim pravilima nalazi se pravno pravilo kojim se nalaže obveza poštovanja vrijednosti i dostojanstva osobe te pravno pravilo kojim se izravno zabranjuje emitiranje sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu, kao i povezana pravna pravila kojima se određuje opća zabrana emitiranja sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu. Osim toga, navedeni nacionalni propisi sadržavaju odredbe kojima se detaljno utvrđuju priroda i način odmjeravanja sankcija koje izriče ESR.
- 5 Međutim, iz relevantne veze tih zakonodavnih akata proizlazi da se navedene obveze predviđaju za televizijske usluge koje televizijske kuće emitiraju na temelju (analogne ili digitalne) frekvencije za radiodifuziju ili preko satelita, ali da

se ne predviđaju za televizijske usluge koje putem interneta pružaju neklasične televizijske kuće. Valja napomenuti da dok je primjena zakonodavstva u području radiotelevizije, kojim se nalaže i navedene osporavane obveze, proširena Zakonom br. 3592/2007 na radiotelevizijske usluge koje se pružaju putem širokopojasnih mreža, u skladu s člankom 15. stavkom 2. Zakona br. 3592/2007 ipak se osobito internetska televizija razlikuje od drugih televizijskih usluga koje se pružaju putem širokopojasnih mreža te je izričito isključena iz područja primjene tog zakona. Osim toga, na temelju tumačenja članka 3. stavka 1. točke (a) Zakona br. 2328/1995 u vezi s člankom 3. stavnima 1., 2. i 3. Zakona br. 4173/2013 navedene obveze primjenjuju se i na audiovizualne sadržaje internetskih stranica televizijskih kuća koje emitiraju svoje programe i putem frekvencija (u dalnjem tekstu: klasične televizijske kuće). Suprotno tomu, na operatore koji pružaju televizijske usluge putem interneta i koji nisu klasične televizijske kuće ne primjenjuju se odredbe prava u području radiotelevizije kojima se nalaže obveza poštovanja dostojanstva i vrijednosti osobe i zabranjuje emitiranje sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu te im slijedom toga nacionalno regulatorno tijelo ne može na temelju širokog tumačenja ili primjene odredbi nacionalnog prava po analogiji izreći s time povezane sankcije.

- 6 Međutim, manjina sudaca koji čine sud koji je uputio zahtjev u pogledu tumačenja nacionalnog prava smatra da je legitimno da nacionalno regulatorno tijelo izriče sankcije za televizijske usluge koje putem interneta pruža operator koji emitira isključivo putem interneta ako se utvrdi povreda obveza koje proizlaze iz članka 15. stavka 2. Ustava i kako su detaljno utvrđene u nacionalnom zakonodavstvu.
- 7 U svakom slučaju, budući da većina sudaca koji čine sud koji je uputio zahtjev smatra da iz teksta nacionalnih odredbi ne proizlazi jasno da su obveze koje se nalaže tim odredbama i posljedične sankcije primjenjive i na televizijske usluge koje putem interneta pruža neklasična televizijska kuća, sud koji je uputio zahtjev pita jesu li u skladu s pravnim poretkom Europske unije u području pružanja televizijskih usluga nacionalni propisi na temelju kojih se obveza poštovanja i zaštite dostojanstva i vrijednosti osobe te zabrana emitiranja sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu primjenjuju na sve pružatelje televizijskih usluga osim na one koji emitiraju televizijske sadržaje putem interneta i koji nisu klasične televizijske kuće.
- 8 Iz odredbi Direktive 2010/13, kako je izmijenjena Direktivom 2018/1808, i iz uvodnih izjava te direktive jasno proizlazi da je njezin cilj da se, u osobito konkurenčkom medijskom svijetu, primjenjuju jednaka pravila na subjekte koji se obraćaju istoj publici (presuda od 21. prosinca 2015., New Media Online GmbH, C-347/14, EU:C:2015:709, t. 22.). Kako bi se postigao taj cilj, u Direktivi su odabrana dva načina: s jedne strane, donošenje određenih osnovnih pravnih pravila koja se odnose na sadržaje (usklađena pravna pravila) čiju su ujednačenu primjenu države članice dužne osigurati u pogledu svih pružatelja audiovizualnih medijskih usluga koji spadaju pod njihovu nadležnost i, s druge strane, donošenje pravnih pravila koja se odnose na organizaciju tržišta audiovizualnih medijskih

usluga unutar država članica kako bi se osiguralo poštovanje temeljnih načela prava Unije koja treba primijeniti na to tržište. Osim toga, Sud je prilikom tumačenja prethodne Direktive 89/552 utvrdio da „cilj Direktive nije potpuno usklađivanje pravnih pravila koja se odnose na područja koja su njome obuhvaćena, nego se njome utvrđuju minimalni zahtjevi za emisije koje prenosi Europska zajednica i koje se ondje primaju“ (presuda od 22. rujna 2011., Mesopotamia Broadcast i RojTV, C-244/10 i C-245/10, EU:C:2011:607, t. 34.). Predmetne obveze (poštovanje ljudske vrijednosti i dostojanstva i neemitiranje sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu) nisu sadržane u usklađenim pravnim pravilima iz Direktive 2010/13 niti se izričito nalažu pravnim pravilima koje je grčki zakonodavac donio prilikom prenošenja. Međutim, ESR je u glavnom postupku izrekao dvije zasebne sankcije za televizijske sadržaje koje je putem interneta emitirala jedna neklasična televizijska kuća i koji nisu samo poticali na nasilje ili mržnju prema osobama na temelju njihove seksualne orijentacije, čime se povređuje članak 6. Direktive, nego je njima također povrijedjeno ljudsko dostojanstvo, što se protivi isključivo nacionalnim pravilima prava u području radiotelevizije kojima se propisuje obveza poštovanja ljudskog dostojanstva i suzdržavanja od emitiranja sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu. Stoga je ključno utvrditi je li cilj da se osigura poštovanje dostojanstva i vrijednosti osobe te da se spriječi emitiranje ponižavajućih sadržaja obuhvaćen ciljevima Direktive.

- ~~9~~ Sud koji je uputio zahtjev jednoglasno smatra da na navedeno pitanje treba potvrđno odgovoriti jer iz svih odredbi Direktive 2010/13, koje se tumače s obzirom na članak 1. Povelje, kojim se ljudsko dostojanstvo utvrđuje kao temeljno načelo prava Unije i kao temeljno pravo, proizlazi da je cilj usklađivanja skupa osnovnih pravnih pravila o sadržaju televizijskih emisija na temelju Direktive, koja bez razlike treba primijeniti na sve televizijske emisije neovisno o načinu emitiranja, osigurati minimalnu razinu poštovanja dostojanstva i vrijednosti osobe i minimalnu razinu kvalitete sadržaja, što uključuje barem zaštitu ugleda i dobrog glasa osoba koje se spominju u emisijama (vidjeti članak 28. Direktive). Slijedom toga, iako se Direktivom ne usklađuju dvije predmetne obveze, one su obuhvaćene njezinim ciljevima i stoga njezinim normativnim dosegom. To također proizlazi iz tumačenja i smisla određenih pravnih pravila predviđenih Direktivom, neovisno o činjenici što je sadržaj audiovizualne usluge obuhvaćen usklađenim područjima (članak 28. i članak 30. stavak 2. Direktive 2010/13). Međutim, budući da takvo tumačenje Direktive nije jasno, sud koji je uputio zahtjev dužan je uputiti prvo prethodno pitanje.
- ~~10~~ Ako država članica na temelju članka 4. stavka 1. Direktive 2010/13 na pružatelje audiovizualnih usluga odluči primijeniti stroža ili iscrpnija pravila u odnosu na ona utvrđena Direktivom, ona je dužna poštovati načelo jednakog postupanja koje je opće načelo prava Europske unije utvrđeno člancima 20. i 21. Povelje i kojim se zahtijeva da se u usporedivim situacijama ne postupa na različit način i da se u različitim situacijama ne postupa na jednak način, osim ako je takvo postupanje objektivno opravdano (vidjeti presudu od 18. srpnja 2013., Sky Italia Srl, C-234/12, EU:C:2013:496 i u pogledu načela jednakog postupanja presudu od

14. rujna 2010., Akzo Nobel Chemicals i Akcros Chemicals Ltd, C-550/07 P, EU:C:2010:512, t. 54. i 55. te navedena sudska praksa). U slučaju da se prizna da su predmetne obveze obuhvaćene područjem primjene Direktive, sud koji je uputio zahtjev pita treba li članak 4. stavak 1. Direktive, u vezi s načelom jednakog postupanja, tumačiti na način da mu se protive nacionalni propisi kojima se navedene obveze i s time povezane sankcije nalažu svim pružateljima televizijskih usluga osim onima koji emitiraju svoje programe samo putem interneta. Zbog toga se upućuje drugo prethodno pitanje.

- ~~11 U slučaju potvrđnog odgovora na prva dva pitanja, sud koji je uputio zahtjev pita što treba učiniti nacionalno regulatorno tijelo. Na temelju načela korisnog učinka i u svrhu postizanja cilja Direktive, a to je da se spriječi emitiranje televizijskih sadržaja kojima se povređuje ljudsko dostojanstvo i koji su loše kvalitete, nacionalno regulatorno tijelo trebalo bi u načelu, na temelju tumačenja nacionalnog prava u skladu s odredbama prava Europske unije, primijeniti obveze predviđene isključivo nacionalnim pravom i razmotriti mogućnost da se s time povezane sankcije bez razlike izreknu svim televizijskim kućama koje emitiraju televizijske sadržaje, neovisno o načinu emitiranja. Međutim, člankom 49. stavkom 1. prvom rečenicom Povelje utvrđuje se načelo *nullum crimen nulla poena sine lege*. Sud je odlučio da je ta odredba primjenjiva i u slučaju prekršajnih sankcija (presuda od 24. ožujka 2021., Prefettura Ufficio territoriale del governo di Firenze, C-870/19 i C-871/19, EU:C:2021:233, t. 49.) te je utvrdio da se sankcija može izreći samo ako je njezina pravna osnova jasna i nedvosmislena, iako nije kaznene prirode. Osim toga, načelom pravne sigurnosti, koje je prema ustaljenoj sudske praksi dio pravnog poretku Europske unije i koje države članice trebaju poštovati prilikom izvršavanja ovlasti koje su im dodijeljene direktivama, zahtijeva se da je zakonodavstvo jasno i precizno te da njegovu primjenu mogu predvidjeti osobe na koje se ono primjenjuje. Načelo pravne sigurnosti treba osobito strogo poštovati u slučaju odredbi koje mogu imati ekonomski učinke kako bi dotične osobe mogle točno znati opseg svojih obveza (presuda od 16. rujna 2008., Commissioners of Her Majesty's Revenue & Customs protiv Isle of Wight Council i dr., C-288/07, EU:C:2008:505, t. 47. i 48.). Stoga se proširenjem obveze poštovanja dostojanstva i vrijednosti osobe i/ili zabrane emitiranja sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu na internetsku televiziju na temelju tumačenja nacionalnog prava u skladu s pravom Unije, kao i izricanjem s time povezanih sankcija, može povrijediti načelo *nullum crimen nulla poena sine lege certa*. Zbog navedenih razloga sud koji je uputio zahtjev upućuje treće prethodno pitanje.~~
- ~~12 U slučaju niječnog odgovora na prvo prethodno pitanje, sud koji je uputio zahtjev pita je li nacionalno regulatorno tijelo, na temelju tumačenja članka 2. stavka 1. Direktive 2010/13, prema kojem „[s]vaka država članica osigurava da su sve audiovizualne medijske usluge koje se prenose putem pružatelja medijske usluge koji spada pod njezinu nadležnost usklađene s pravilima sustava zakonodavstva koje je primjenjivo na audiovizualne medijske usluge koje su namijenjene za javnost u toj državi članici”, dužno bez razlike primijeniti nacionalne odredbe kojima se nalažu predmetne obveze na sve pružatelje televizijskih usluga koji~~

spadaju pod njegovu nadležnost te stoga i na pružatelje televizijskih usluga putem interneta. Sud koji je uputio zahtjev smatra da tu odredbu, koja se tumači i s obzirom na cilj koji se nastoji postići Direktivom, treba tumačiti na način da je država članica, u slučaju kad odluči propisati svoja pravna pravila koja premašuju obveze koje su uskladene Direktivom, dužna primijeniti načelo jednakog postupanja na način da se ta pravna pravila, pri čemu se uzima u obzir i tehnička neutralnost Direktive, ne mogu primijeniti samo na određene pružatelje televizijskih usluga i iz toga isključiti druge pružatelje usluga isključivo na temelju kriterija koji se odnosi na način emitiranja sadržaja a da za tu razliku ne postoji objektivan razlog.

- 13 Ako se zakonom države članice televizijskim kućama koje emitiraju zemaljskim ili satelitskim putem odnosno na način da se za to plaća naknada nalaže da poštuju pravna pravila kojima se zabranjuje narušavanje kvalitete programâ i ljudsko dostojanstvo pod prijetnjom prekršajnih sankcija, ali se ne predviđaju odgovarajuća pravna pravila za televizijska emitiranja putem interneta, nadležno nacionalno tijelo dužno je stoga, na temelju primjene načela jednakog postupanja, razmotriti mogućnost izricanja prekršajnih sankcija za povredu tih pravnih pravila i u slučaju televizijskih emitiranja putem interneta. Međutim, budući da to tumačenje nije jasno (Sud još nije tumačio relevantnu odredbu Direktive), sud koji je uputio zahtjev upućuje četvrto prethodno pitanje.
- 14 U slučaju potvrdnog odgovora na četvrto prethodno pitanje, postavlja se pitanje je li obveza nacionalnog regulatornog tijela da na temelju tumačenja nacionalnog prava u skladu s pravom Unije ujednačeno i bez diskriminacije primjeni pravna pravila kojima se nalažu predmetne obveze na sve televizijske usluge neovisno o načinu emitiranja u skladu s načelom *nullum crimen, nulla poena sine lege certa*, s obzirom na to da se predmetne obveze koje se nacionalnim zakonodavstvom predviđaju za druge pružatelje televizijskih usluga ne primjenjuju na internetsku televiziju. Zbog toga sud koji je uputio zahtjev upućuje peto prethodno pitanje.
- 15 Sud koji je uputio zahtjev smatra da su prethodna pitanja relevantna za rješavanje spora u glavnom postupku, s obzirom na to da je ESR, u slučaju da je nacionalno regulatorno tijelo obvezno razmotriti mogućnost izricanja sankcije pružateljima televizijskih sadržaja putem interneta zbog povrede obveze poštovanja dostojanstva i vrijednosti osobe i/ili zabrane emitiranja sadržaja koji su ponižavajući u kvalitativnom smislu, iako nacionalni zakon ne sadržava odredbu u tom smislu za televizijske kuće koje emitiraju putem interneta, pravilno smatrao da se te obveze u načelu primjenjuju i na te pružatelje usluga te da on, kao nacionalno regulatorno tijelo, može razmotriti mogućnost izricanja s time povezanih sankcija. Suprotno tomu, ako se pravom Unije ne protive nacionalni propisi kojima se internetska televizija isključuje iz predmetnih obveza ili, u svakom slučaju, ako se pravom Unije ne dopušta da se te obveze prošire na internetsku televiziju bez postojanja izričite nacionalne odredbe, u glavnom postupku treba prihvati zahtjev za poništenje.